

Pressemelding!

Hele barnevernfeltet og barnevernaktørene fulgte saken til Trude Lobben mot Norge, som ble behandlet i Storkammeret i Den Europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) i Strasbourg høsten 2018. Dommen forelå allerede 27.mai i år, men ble først avsagt 10.09.19.

Avstanden mellom norske myndigheter og Trude Lobben med alle sine støttespillere kunne nærmest ikke vært større.

På den ene siden har man myndighetene med regjeringsadvokat Fredrik Sejersted og Statsråd Ropstad i spissen med sin tolkning av dommen. En tolkning som etter alt å dømme lett kan oppfattes som svært arrogant og ekstremt kynisk. Hvor begge hevder at reparasjonsplikten utelukkende dreier seg om erstatningssummen på 25.000 euro og ingenting mer.

På den andre siden har man Trude Lobben, en mamma forsømt av den norske stat i utrolige 11 år, som har kjempet for sin og sønnens rett til familieliv, en kjærlig mamma/mormor som har stått med sin datter i tykt og tynt, og en hel heia gjeng bestående både av fagfolk med vedvarende bekymring knyttet til det norske barnevernsystemet og foreldre som selv er rammet av barnevernet på ulike vis. Som har tolket dommen på en svært annerledes måte enn myndighetene.

Vi i OBF opplever at selv om dommen omhandler en konkret sak, så vet vi gjennom vårt arbeid over flere år, at kritikken som kommuniseres i dommen ikke er unik for denne saken.

Vi leser at dommen sterkt kritiserer utstrakt bruk av skjønn, subjektive vurderinger uten faglig dekning, svake beviser for påstandene, manglende fokus på minste inngrepsprinsipp og manglende innsats for å gjenforene barnet med sin mor. Samværprosessen blir også sett på som uten formål å gjenforene barnet med sin mor. Tilbakeføring er verken vurdert eller forsøkt. Dette er slik vi ser det, kritikk både av barneverntjenestens arbeid så vel som rettsystemet som ikke reagerer når kommuner ikke gjennomfører sine forpliktelser og sitt ansvar.

Det er flere ting som gjør denne saken særlig komplisert slik vi i OBF ser det.

1. **Norske myndigheter** har opptrådt på en svært kritikkverdig måte, fra saken startet i 2008. Herunder fra saksbehandlere i barnevernet, ansatte på senter for foreldre og barn, fylkesnemnden, tingretten, lagmansretten og høyesterett har feilet i sin håndtering av saken. Barnets sårbarheter er ikke beskrevet, morens sårbarheter er ikke tilstrekkelig beskrevet, egnede tiltak er ikke satt inn, samværene har ikke hatt til hensikt å bevare eller styrke tilknytningen, og tilbakeføring har aldri blitt vurdert eller forsøkt. Alle disse tingene strider både med nasjonalt lovverk og internasjonale lover. En helt vanlig mamma har blitt utsatt for helt umenneskelige påkjenninger av den norske stat, uten at noen har behov for å be om unnskyldning.
2. **Barnets beste** er et overordnet premiss for alle beslutninger som angår barn. Det er i utgangspunktet et prinsipp det er vanskelig å være uenig i, likevel står allerede utfordringene knyttet til dette begrepet i kø både i norske men også i internasjonale domstoler (EMD). Staten Norge har etter vår oppfatning tatt monopol på dette begrepet, som om det utelukkende er norske myndigheter som kan vurdere hva som er barnets beste. Nå har altså EMD konkludert med at Norge på ingen måte er hevet over andre land hva gjelder menneskerettigheter eller barns rettigheter. Hva er det som gjør at myndighetene våre innbiller seg at barnas ønsker og behov alltid strider med foreldrenes ønsker og behov?
3. **Minste inngrep og midlertidighet** er begreper barnevernet skal jobbe etter, ingen av disse er blitt ivaretatt i saken til Lobben. Foreldre og barnsenter med samtykke vil i mange tilfeller være et minste inngrep, men da moren ønsket å forlate stedet, blir barnet akutt plassert. Dette vitner om at frivilligheten ikke nødvendigvis er så veldig reell, og at andre tiltak da ikke ble iverksatt før man plasserte barnet kan tyde på at man ikke ønsket å hjelpe. Hvilke tiltak har moren blitt tilbudt for å bedre sin omsorgskompetanse? Ordet tilbakeføring er nærmest et fremmedord i barnevernet, og brukes i svært liten grad. Så hvor midlertidig er egentlig omsorgsovertakelsene, og hvem har ansvaret for at lovens intensjoner følges?

4. **Terskelen for å gripe inn** slik vi ser det er svært lav og blir bare lavere og lavere. Man hører stadig at den er høy men det er den ikke. Det er ikke bare vold, overgrep, rus og alvorlig psykisk lidelse som fører til omsorgsovertakelse. Det er langt flere årsaker enn disse, mens EMD mener terskelen skal være ved *særlig uegnet*, mener myndighetene i Norge at sannsynlighet for at en fremtidig omsorgsvikt kan forekomme er mer enn god nok grunn. Så i grunnen så kan alle foreldre med barn i Norge føle seg litt utrygge. Det sto altså 300 barn i fosterhjemskø ved årsskifte, det er selvsagt helt forferdelig at barn som VIRKELIG har behov for beskyttelse ikke kan få det fordi barnevernet vil ta hånd om alle barn som ikke har foreldre som er sensitive nok til å forstå alle barnets signaler.

5. **En adopsjon er og blir en adopsjon, DESSVERRE!** Det kommer vi gjerne ikke unna, men likevel er det flere ting som taler for at man ikke kan tillate seg å tenke helt tradisjonelt i denne konkrete saken, eller i mange andre saker der barn er tvangsadoptert etter barnevernloven. Dette barnet og mange flere er trolig å regne som kidnappet av staten Norge, barnet er tatt på feilaktig og manglende grunnlag! Slik kan ikke en forkjemper for barns rettigheter holde på.

6. **Forslag til ny barnevernlov** opplevde ikke vi som et skritt i riktig retning når det kommer til å ivareta barn og foreldre sine grunnleggende menneskerettigheter. Vi er bekymret for at den i vel så stor grad synes å beskytte barnevernstjenestene, kommunene, nemndene og domstolene våre (systemet). Hva skal til for at våre folkevalgte skal ta til seg bekymringsmeldingen utarbeidet av fagfolk i bransjen eller dommen i EMD? Fremfor å gå i dialog med oss som har første håndskunnskap om hva som skjer og hva som skal til for å bedre systemet, så holdes vi på minst en armlengdes avstand! Hva løser det? Hva er dere redd for? Prat med oss. Spør oss. Vi er jo her til deres disposisjon.

Som organisasjon må vi forsøke å se forbi krigen som raser i sosiale medier, argumentene for og imot tilbakeføring og alt som følger med, en oppgave som på ingen måte er uten påkjenning.

Vi som organisasjon mener at reparasjonsplikten må forstås i et videre perspektiv enn Lobben saken, og må hovedsakelig bestå i å forhindre at slike overgrep igjen skal kunne forekomme. Altså må lovverk og praksis justeres i henhold til nylig avsagt dom i Storkammeret i EMD. Vi vil igjen be instendig om at adopsjon fjernes som tiltak i barnevernet.

Jeg som leder av OBF reagerte enormt på at Lobben oppsøkte sønnen sin på skolen, det må jeg innrømme. Jeg var helt i sjokk og kunne rett og slett ikke tro det var sant. Mine umiddelbare tanker gikk til den helt uskyldige gutten som intetanende skulle bli oppsøkt av en fremmed dame som gjerne ville fortelle ham at hun er hans mor. Min andre tanke var hjelp den stakkars mammaen til å ivareta sine og guttens interesser på en bedre måte. Jeg ble ikke mindre sjokkert over alle som aplauderte hendelsen og heiet dette frem. Men etter hvert som dagene gikk ble jeg mer og mer skuffet over omstendighetene som førte til at denne så fatale hendelsen kunne skje. Man må heller ikke glemme at barnets beste i 2008 og barnets beste i 2019 nødvendigvis ikke er de samme. Slik jeg oppfatter det vet barnet selv verken at det er adoptert eller at EMD har konkludert med at hans rettigheter har blitt krenket. Noe som helt klart også burde fremgå av reparasjonsplikten, hvordan barnet skal få informasjonen om sin egen situasjon.

Staten Norge MÅ ta sin del av ansvaret for denne hendelsen, den uretten som er blitt begått mot mor og sønn i denne saken mangler sidestykke, når dommen endelig foreligger og svaret arrogant er at vi skal ikke foreta oss annet enn å betale ut erstatningen hun er tilkjent, da hadde det nok raknet for de aller fleste.

Hennes støtteapparat må også ta på seg deler av ansvaret for denne hendelsen, en mamma mest sannsynlig i ubalanse blir hauset opp og frem uten tanke på konsekvensene dette kan og vil få for gutten og dessverre også for Lobben. Et besøksforbud er nok bare en liten del av konsekvensene som vil komme, og ingen av dem vil på noen måte gagne verken saken eller partene. Ingen av dem som hauser henne opp må kjenne på konsekvensene som kommer.

Jeg kan på ingen måte sette meg inn i hennes desperate situasjon, men jeg har ikke problemer med å forstå behovet for at det skal skje noe, at noen skal ta ansvar og starte reparasjonsprosessen umiddelbart. Likevel kommer jeg ikke til den konklusjon at dette var en særlig fornuftig handling.

Samtidig så tenker jeg på denne adoptivmoren som tviholder på dette barnet, som aldri skulle blitt hennes, hva er hun redd for? Mange vil nok nå kunne påstå både kidnappig av barnet og represalier osv på bakgrunn av siste ukes hendelser. Ja det kan jeg forstå, men kan dere forstå hvordan det er å bli fratatt ditt barn bare 3 uker gammel uten noen reell mulighet til å få ham tilbake? Kan dere forstå bare litt av den smerten hans virkelige mor føler på hver eneste dag?!?

Det kan også være nødvendig å se både på de juridiske sidene og de etiske sidene ved denne saken. Selv om barnet er adoptert, er det ikke nødvendigvis riktig og fortsatt skjerme gutten for kontakt med sin biologiske familie.

Vi i OBF vil innstendig be alle berørte parter ha stor forståelse for situasjonen Lobben befinner seg i, fremfor å straffe henne unødige for handlinger trolig utført i affekt.